

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821201144
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2021:6821201144.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou v právnej veci navrhovateľky T. U., G.. X., B.. XX.XX.XXXX, O. X. D.. X. T. XXX/X, XXX XX Y., okres Revúca, proti manželovi T. U., B.. XX.XX.XXXX, O. X. D.. X. T. XXX/X, XXX XX Y., C. G., O. Č. X. O. XXX/X, T., v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom: T. U., B.. XX.XX.XXXX H. J. U., B.. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom ako matka, obidve deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, na čas po rozvode manželstva, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov konania T. U. H. T.G. U., G.. X., D. J. XX.XX.XXXX P. Y., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Y., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X, rozvádza.

II. Maloleté deti T. U., B.. XX.XX.XXXX H. J. U., B.. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva zverujú do osobnej starostlivosti matky.

III. Obidvaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého T. U., B.. XX.XX.XXXX sumou 70,- eur mesačne a na maloletú J. U., B.. XX.XX.XXXX sumou 70,- eur mesačne, vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov konania.

V. Styk otca s maloletými deťmi T. U., B.. XX.XX.XXXX H. J. U., B.. XX.XX.XXXX, sa neupravuje.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

VII. Manžel, ktorý návrh na začatie konania nepodal, nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 21.07.2021 v spojení s jeho doplnením do zápisnice o vypočutí zo dňa 02.08.2021, sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s T. T. U. a súvisiacej úpravy práv a povinností k ich maloletým deťom T. U., B.. XX.XX.XXXX H. J. U., B.. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva tak, že obidve maloleté deti budú na čas po rozvode manželstva zverené do jej osobnej starostlivosti. Otec bude zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu deti mesačne sumou minimálneho výživného, na každé z detí, vždy do posledného dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Styk otca s maloletými deťmi upraviť nežiadala.

2. Návrh na začatie konania navrhovateľka odôvodnila tak, že s manželom nežije v jednej domácnosti už viac ako dva roky. Manžel má už inú partnerku, ktorá má byť tehotná. Manžel je aktuálne hospitalizovaný vo vážnom stave na ARO v nemocnici na Myjave, je v života ohrození. Prognózu jeho zdravotného stavu nepoznala, trvala však na rozvoje manželstva, z ktorého pochádzajú dve maloleté J. T. U. H. J. U.. Z predošlého vzťahu sa jej narodili ďalšie dve deti, z ktorých jedno dieťa, V. K., XXXX, zomrela na syndróm náhleho úmrtia do jedného roka. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a so starostlivosťou o deti jej pomáha jej otec, v ktorého domácnosti žije aj spolu s deťmi. Manžel si vyživovaciu povinnosť k deťom neplní, je proti nemu vedené exekučné konanie a v súčasnosti je jej vyplácané náhradné výživné.

3. Manžel, ktorý návrh na začatie konania nepodal sa k návrhu na rozvod manželstva písomne nevyjadril.

4. V súlade s ustanoveniami §§ 30 a 31 Civilného mimosporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti manžela, ktorý návrh na začatie konania o rozvod manželstva nepodal, a ktorý bol na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaný. Svoju neúčast' na pojednávaní riadne a včas ospravedlnil, nežiadal o odročenie nariadeného pojednávania. Súd dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania nezistil. S prihliadnutím na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy súd vo veci konal a rozhodol.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, ako aj výsluchom manžela prostredníctvom dožiadaného súdu, tiež oboznámením sa s listinami, a to sobášnym listom a rodnými listami maloletých detí, lustráciami v Registri obyvateľov SR, Sociálnej poisťovne, katastri nehnuteľností na obidvoch manželov, výpisom zo živnostenského registra na manžela, ktorý návrh na začatie konania nepodal, prepúšťacou správou Nemocnice Myjava, správou Mesta Jelšava, správami Sociálnej poisťovne, OR PZ Revúca a Daňového úradu Banská Bystrica na obidvoch manželov, správou ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov, ako aj obsahom pripojených spisov Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/4/2020 a 4Pc/17/2020, a obsahom spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 5Pd/1/2021, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc pritom záujmy obidvoch maloletých detí, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

6. Zo sobášneho listu vedeného Matričným úradom vo zväzku X, G. XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X, mal súd preukázané, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX P. Y.. Lustráciou v registri obyvateľov Slovenskej republiky, ako aj rodnými listami maloletých detí mal súd zároveň preukázané, že z ich vzťahu pochádzajú dve maloleté deti T. U., B.. XX.XX.XXXX H. J. U., B.. XX.XX.XXXX.

7. Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/4/2020-39 zo dňa 03.03.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17CoP/17/2020-82 zo dňa 17.06.2020, právoplatným dňom 27.05.2020 v časti osobnej starostlivosti a v časti zastavenia konania o určenie manželského výživného, a právoplatným dňom 13.07.2020 v časti určenia výživného a zameškaného výživného, bolo konanie v časti o určenie manželského výživného (vo výške 70,- eur) zastavené. Maloleté deti T. U., B.. XX.XX.XXXX H. J. U., B.. XX.XX.XXXX boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 70,- eur mesačne, na každé z detí zvlášť, vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, do rúk matky maloletých detí, počnúc dňom 27.01.2020. Zameškané výživné na obdobie od 27.01.2020 do 31.03.2020 v sume 302,58 eur bol otec povinný zaplatiť matke maloletých detí v lehote 3 dní od doručenia rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania. Súd pri určení výživného vychádzal nielen z preukázaného príjmu otca z dohôd o pracovnej činnosti so spoločnosťou STAS, s.r.o. so sídlom v Myjave, ale zohľadnil aj možnosti a schopnosti otca ako povinného rodiča dosahovať vyššie príjmy, vzhľadom na jeho vek, a skutočnosť, že neboli u neho zistené žiadne závažné zdravotné problémy ani iné obmedzenia brániace mu vo výkone povolania. Okrem iného okresný súd konštatoval, že otec maloletých detí sa trvalo zdržiava na území západného Slovenska, kde (na rozdiel od obvodu okresu Revúca) pri súčasnom všeobecnom nedostatku pracovných síl, nie je problém aj pre menej kvalifikovaného zamestnanca aj bez akýchkoľvek pracovných skúseností nájsť si primerane ohodnotenú prácu, kde by dosahoval príjem aj výrazne vyšší, ako je minimálna mzda. Skutočnosť, že sa otec nachádza v tzv. sivej časti ekonomiky, ktorá pozícia otcovi detí vyhovuje z hľadiska vyhýbania sa povinnostiam platiť dane a odvody, ako aj možným exekučným konaniam a pod., a ktorá zároveň sťažuje, resp. úplne znemožňuje zistiť reálny príjem otca, nemôže byť vyhodnotená v neprospech maloletých detí, ktoré sú svoju výživou odkázané na svojich rodičov.

8. Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn.4Pc/17/2020-63 zo dňa 25.02.2021, právoplatným dňa 20.05.2021 bola určená povinnosť manžela prispievať na výživu navrhovateľky z titulu manželského výživného sumou 25,- eur mesačne, vždy do posledného dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 13.10.2020. Zročné manželské výživné za obdobie od 13.10.2020 do 28.02.2021 vo výške 115,- eur bol manžel povinný zaplatiť k rukám navrhovateľky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania. Súd pri určení manželského výživného, pokiaľ ide o príjem manžela, vychádzal zo skutočnosti, že manžel je samostatne zárobkovo činnou osobou - živnostníkom s predmetom podnikania dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov a prípravné práce k realizácii stavby, pričom v uvedených oblastiach pracovnej činnosti v priebehu roku 2019 do 28.02.2020 v meste svojho aktuálneho bydliska v meste Myjava opakovane uzatváral tiež dohody o pracovnej činnosti s veľmi nízkym evidovaným vymeriavacím základom, pričom ako daňový subjekt nepodal za roky 2018 a 2019 ani len daňové priznanie. Aj v tomto prípade súd bez ohľadu na skutočne preukázané príjmy manžela vychádzal z celkových reálnych možností a schopností manžela, t.j. z potencionálneho príjmu, ktorý by mohol dosahovať (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), nakoľko mal preukázané, že v mieste súčasného bydliska manžela bolo ku dňu rozhodnutia súdu niekoľko desiatok voľných pracovných miest, kde by mohol dosahovať primeraný pravidelný príjem z pracovnej činnosti, z ktorého by si mohol plniť svoju vyživovaciu povinnosť nielen voči maloletým deťom, ale aj voči manželke.

9. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 07.03.2019 odmietla poradenstvo na referáte poradensko-psychologických služieb za účelom obnovy manželského spolužitia a na podanom návrhu a dôvodoch v ňom uvedených na pojednávaní v celom rozsahu trvala. Ďalej uviedla, že s manželom nežijú v spoločnej domácnosti viac ako dva a pol roka. Manžel odišiel z domu v máji 2019 za prácou a tiež preto, že ho podviedla. Povedal jej, že aj on ju celý čas podvádzal. Manžel nakoniec zostal žiť s družkou na Myjave. Ona má tiež v súčasnosti partnera, volá U. Y., nežijú však v spoločnej domácnosti. Zoznámili sa cez internet. Deti ho oslovujú ujo. On sa o deti zaujíma viac ako ich vlastný otec. Vždy im niečo pošle alebo donesie. Deti s ním majú lepší vzťah, ako s jej predošlým priateľom C.. Súčasný priateľ pracuje ako opatrovateľ a má 5 detí z predošlého vzťahu. Ona žije v domácnosti spolu so svojim otcom. Jedná sa o byt. Jej príjem do domácnosti je 215,- eur, a to náhradné výživné a prídavky na deti. Dávky nepoberá žiadne, nakoľko od októbra nepracuje na aktivačných prácach pre zdravotné problémy, nakoľko prekonala zápal vajíčkovodov a má tiež problémy s črevami. Výdavky na bývanie hradí jej otec, ona hradí ďalšie výdavky na stravu, hygienu, oblečenie. Niekedy si peniaze požičia od sestry alebo brata, ale nie viac ako 10-15,- eur mesačne. Deti a ani ona neužívajú žiadne lieky, deti neabsolvujú ani žiadne vyšetrenia, sú zdravé, iba dcéra mala po narodení problémy so srdcom, a preto každé dva roky s ňou navštevuje kardio ambulanciu v Banskej Bystrici. Deti v súčasnosti navštevujú školské a predškolské zariadenia. Syn chodí do školy. Výdavky na obedy sú vo výške 2 až 3,- eurá mesačne. Dcéra chodí do škôlky a za obedy hradí 2,50 eur, niekedy 3,50 eur. Manžel deťom neposiela žiadne peniaze. O deti sa nezaujíma. Tri roky ich nevidel a neposiela im žiadne darčeky ani žiadne balíčky. Zápal pankreasu manžel mával aj keď boli ešte spolu. Už vtedy mu lekár vyslovene zakázal alkohol a mal mať prísnu diétu. Ale čo vie, minimálne tri roky, čo je na Myjave, diétu nedodržiava a alkohol je na dennom poriadku. Pomoc mu núkal aj jeho brat, zobral ho k sebe. Ani v jeho domácnosti nevydržal a odišiel späť na Myjavu. Aj ona ho kontaktovala a volala domov k deťom po tom, čo ho prepustia z hospitalizácie, povedal len, že „prídem“, ale dosiaľ neprišiel.

10. Manžel, ktorý návrh na začatie konania nepodal, pri vylúčení pred dožiadaným súdom uviedol, že s návrhom na rozvod manželstva súhlasí. V súčasnosti nepracuje, nepodniká, nevlastní žiadny majetok a nemá ani žiadny príjem. Má stredoškolské vzdelanie v odbore stolár, pôvodne tiež pracoval ako stolár. Má 3 vyživovacie povinnosti k maloletým deťom, ktoré boli určené súdnym rozhodnutím v sume 70,- eur, na každé z detí, a to L. U.D.S., B.. XX.XX.XXXX, T.Á. U., B.. XX.XX.XXXX H. J. U., B.. XX.XX.XXXX. Je druhýkrát ženatý. Vyživovacia povinnosť k manželke bola súdom určená v sume 25,- eur. Jeho mesačné výdavky tvoria náklady na bývanie v sume 30,- eur a iné výdavky v sume 50,- eur. Dlhy nemá. Navrhol platiť výživné v sume 35,- eur, na každé dieťa, do 15. dňa v mesiaci. Nenavrhol úpravu styku s deťmi. Nenavrhol ani žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení.

11. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že otec v súčasnosti nie je hospitalizovaný. V dobe od 31.07.2021 do 02.09.2021 bol hospitalizovaný na OAIM oddelení NsP Myjava. Následne od 02.09.2021 bol hospitalizovaný na chirurgickom oddelení NsP Myjava. Približne od konca septembra

2021 je v domácom prostredí. K jeho hospitalizácii došlo pre ťažkú akútnu pankreatitídu, s orgánovou komplikáciou vrátane ARDS, zápalu pľúc, iného akútneho zlyhania obličiek a ďalších diagnóz.

Ani jeden z manželov nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti ani motorového vozidla. Ani jeden z manželov nepodal za roky 2019 a 2020 daňové priznanie, manžel pritom ukončil živnostenské oprávnenie ku dňu 22.09.2021. Ani jeden z manželov nepoberal dávku v nezamestnanosti, dávku nemocenského ani úrazového, či dôchodkového poistenia. Navrhovateľka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 10.11.2019 a jej evidencia trvá. Od 05/2010 poberá prídavok na dieťa, v roku 2020 vo výške 74,85 eur mesačne, v roku 2021 vo výške 76,50 eur mesačne. Od 01.07.2021 poberala dávku v hmotnej núdzi, v mesiaci 07/2021 vo výške 52,40 eur, 08/2021 vo výške 52,40 eur, v 09/2021 vo výške 21,40 eur. Od 01.12.2020 poberá náhradné výživné v sume po 70,- eur mesačne na maloleté deti T. U. H. J. U.. Iné dávky ani príspevky nepoberá. Manžel nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a nepoberá žiadne dávky ani príspevky vyplácané úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

12. Zo správy ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov v domácnosti, v ktorej vyrastajú maloleté deti, ďalej vyplýva, že okrem starostlivosti o maloleté deti T. U. H. J. U., matka zabezpečuje starostlivosť aj o maloletého L. K., B.. XX.XX.XXXX, ktorý pochádza zo vzťahu matky so U. K., B.. XX.XX.XXXX. Matka spolu s deťmi T., J. H. L. a so starým otcom maloletých detí z matkinej strany obývajú 2-izbový byt. V byte je zavedená voda aj elektrina. Byt je štandardne zariadený. Maloletý L. K. navštevuje 6. ročník ZŠ s MŠ Jelšava, maloletý T.Á. navštevuje 1. ročník ZŠ s MŠ Jelšava a maloletá J. navštevuje MŠ v Jelšave. Ošetrovujúcim lekárom maloletých detí je T.. H. Z.. Otec maloleté deti nekontaktuje žiadnym spôsobom, nič im nezakupuje, neplní si ani vyživovaciu povinnosť. Príjem matky pozostáva z prídavkov na maloleté deti vo výške 76,50 eur, z platby výživného na T. L. K. v sume 30,- eur mesačne, z platby výživného na maloleté deti U. vo výške 140,- eur mesačne (ÚPSVaR platí náhradné výživné). Matka poberá manželské výživné v sume 25,- eur mesačne. Matka nepoberá dávku v hmotnej núdzi, nakoľko sa nezúčastňuje aktivačných prác. Výdavky matky pozostávajú z platby obedov v školskej jedálni na maloleté deti vo výške 10,- eur na jedno dieťa, platba za internet vo výške 15,- eur mesačne, výdavky na stravu, ošatenie, obuv, ktoré matka presne vyčíslíť nevedela. Nájomné za byt a výdavky súvisiace s užívaním bytu uhrádza starý otec maloletých detí. Orgán SPODaSK uskutočnil rozhovor aj s maloletým T., ktorý uviedol, že chce aj naďalej žiť pri mame a s otcom sa stretávať nechce. Chcel by, aby otec za ním prišiel, ale on si ho už nepamätá, nevie ako vyzerá. Mama má kamaráta, volá U. C.. S ním sa hrá, C. im kúpil aj sladkosti. Oco im nekúpil žiadne sladkosti. Vykonaním šetrením neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti.

13. Z pracovných ponúk zverejnených Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny s miestom výkonu práce v okrese Myjava, Trenčiansky kraj, zverejnených na internetovej stránke daného ministerstva dňa 09.12.2021 vypláva celkovo 319 voľných pracovných miest, okrem iných aj nasledovné voľné pracovné miesta na pracovný pomer na neurčitý čas, prípadne na dobu určitú:

- operátor stroja na rezanie dreva - 12 voľných pracovných miest v spoločnosti Igor Rybníkár, s.r.o.,
- drevospracujúci priemysel, základná zložka mzdy 739,- eur za mesiac, nástup ihneď, jednozmenný pracovný režim, bez požiadavky na vzdelanie a odbornú prax, pracovný pomer na dobu neurčitú,
- stolár v spoločnosti Maniaček MKM, s.r.o., nástup ihneď, základná zložka mzdy 8,- eur na hodinu, jednozmenný pracovný režim, stredné odborné vzdelanie, práca vhodná aj pre absolventa, pracovný pomer na dobu určitú - 12 mesiacov,
- pomocná sila v stolárskej výrobe v spoločnosti Maniaček MKM, s.r.o., nástup ihneď, základná zložka mzdy 4,- eura na hodinu, jednozmenný pracovný režim, bez požiadavky na vzdelanie a odbornú prax, práca vhodná aj pre absolventa, pracovný pomer na dobu určitú - 12 mesiacov,
- operátor/montážny pracovník v spoločnosti PFS, a.s., pracovná oblasť - strojárstvo, základná mzda 3,82 eura/hod. nástup ihneď, dvojmenný pracovný režim, úplné stredné odborné vzdelanie, prax aspoň 6 mesiacov, pracovný pomer na dobu určitú - 12 mesiacov,
- pracovník pri údržbe verejnej zelene, vodič pre Technické služby mesta Brezová pod Bradlom, nástup ihneď, základná zložka mzdy 900,- eur mesiac, odmeny, jednozmenný pracovný čas, bez požiadavky na vzdelanie, práca vhodná aj pre absolventa, potrebné vodičské oprávnenie, pracovný pomer na neurčitý čas.

14. Kolízny opatrovník navrhol pre prípad rozvodu manželstva, maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, ota navrhol zaviazat' platením výživného v sume 70,- eur mesačne na každé dieťa s ohľadom na vek a potreby maloletých detí, nakoľko bolo preukázané, že otec je schopný sa

zamestnať a zdravotné problémy, ktoré má, by sa mohli zastabilizovať. Styk otca s maloletými deťmi navrhol neupravovať.

15. Podľa § 22 zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

16. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

17. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

18. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a § 19.

19. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

20. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

21. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

22. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

23. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

24. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

32. Na základe vyššie uvedených skutočností a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd vyhovel návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva, nakoľko mal preukázanú jeho dôvodnosť. Vykonaným dokazovaním mal súd spoľahlivo preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoložitia. Navrhovateľka pomenovala ako hlavnú príčinu rozvratu manželstva niekoľkoročné vzájomné odlúčenie manželov spôsobené odchodom manžela zo spoločnej domácnosti v máji 2019 a jeho nezáujem o rodinu, pre ktoré dôvody manželia niekoľko rokov nežijú v spoločnej domácnosti. Bolo preukázané, že manželstvo odvtedy neplní svoju spoločenskú funkciu a existuje už len formálne. Manželia spolu nežijú, netvorí spoločnú domácnosť, ani si vzájomne nepomáhajú ani intímne spolu nežijú. Spoločne sa ani nepodieľajú na výchove svojich detí, voči ktorým boli ich rodičovské práva a povinnosti upravené ešte v roku 2020, kedy boli obidve maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky a manžel a otec maloletých detí bol zaviazaný povinnosťou prispievať na ich výživu. Dlhodobé odlúčenie manželov, a predovšetkým dlhodobý nezáujem manžela a otca maloletých detí spolupodieľať sa na výchove a výžive detí, ešte viac prehĺbil vzájomné odcudzenie medzi manželmi do takej miery, že každý z manželov si žije svoj vlastný život. Ako vyplynulo ďalej z vykonaného dokazovania, manželia dlhodobo spolu nekomunikujú ani len kvôli ich maloletým deťom. Manželstvo za takejto situácie nemôže podľa názoru súdu plniť svoj účel. Manželstvo je predovšetkým dobrovoľný zväzok, nielen čo do jeho vzniku, ale aj v otázke jeho trvania, a preto nemožno manželov nútiť, aby v ňom proti svojej vôli zotrvali. Kvalifikovaný rozvrat vzťahov medzi manželmi umocňuje skutočnosť, že navrhovateľka odmietla riešiť vzťahové problémy formou odborného poradenstva v manželskej poradni a obidvaja manželia výslovne súhlasili s rozvodom manželstva. Za takýchto okolností, v ktorých sa manželia ocitli, rozvod manželstva nie je v rozpore ani so záujmom ich maloletých detí, súd preto manželstvo účastníkov konania v dôsledku naplnenia všetkých zákonných podmienok rozviedol.

33. Keďže súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, obligatórne na čas po rozvode manželstva upravil aj rodičovské práva a povinnosti rodičov k ich maloletým deťom. V súlade s návrhom navrhovateľky a matky, a so súhlasom otca maloletých detí, rešpektujúc i vyslovený názor maloletého T., súd maloleté deti T. U. H. J. U. zveril na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky, s tým, že obidvaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Ďalej v zhode s návrhom kolízneho opatrovníka súd zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou vo výške 70,- eur mesačne, vždy do posledného dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov, keďže nebol viazaný návrhom matky maloletých detí v časti určenia výživného na maloleté deti. Takto určená výška výživného podľa názoru súdu na strane jednej zodpovedá nielen zisteným pomerom, veku a bežným potrebám obidvoch maloletých detí, ktoré navštevujú školské, resp. predškolské zariadenia v mieste svojho bydliska, a s ich starostlivosťou matke nevznikajú žiadne zvýšené výdavky, či už pre zdravotné problémy, voľnočasové aktivity, alebo krúžkovú činnosť, ale na strane druhej zodpovedá aj zisteným možnostiam a schopnostiam otca, ako povinného rodiča. I keď otec je aktuálne bez príjmu a dňom 22.09.2021 ukončil aj podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených v dokladoch o živnostenskom oprávnení, nemožno prehliadnuť, že ako daňový subjekt nepodal za predchádzajúce roky 2019 a 2020 ani len daňové priznania. Bolo tiež preukázané,

že otec v mieste svojho bydliska z vlastnej vôle niekoľko rokov žije v komunitnom centre, a dlhodobo sa vyhýba plneniu akýchkoľvek povinností nielen voči štátu, ale aj voči svojej vlastnej rodine, najmä maloletým deťom. I keď otec navrhol platiť na každé z detí výživné v sume 35,- eur mesačne, súd dospel k záveru, že vzhľadom k jeho veku, dosiahnutému stredoškolskému odbornému vzdelaniu, a skutočnosti, že neboli u neho zistené žiadne závažné trvané obmedzenia brániace mu vo výkone povolania, je jeho v možnostiach a schopnostiach nájsť si v mieste svojho bydliska, t.j. na západnom Slovensku, primerane ohodnotenú prácu, kde by dosahoval príjem aj vyšší, ako je minimálna mzda. Svedčí tomu niekoľko desiatok voľných pracovných miest v okrese Myjava zverejnených úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, ku dňu rozhodnutia súdu, kde by mohol otec dosahovať primeraný pravidelný príjem z pracovnej činnosti, z ktorého je schopný si plniť súdom určenú vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom. Súd opätovne zdôrazňuje skutočnosť, ktorá už bola súdom konštatovaná v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, vedenom tunajším okresným súdom, pod sp. zn. 6P/4/2020, či v konaní o určenie manželského výživného, vedeného pod sp. zn. 4Pc/17/2020, a to že otec sa nachádza v tzv. sivej časti ekonomiky, ktorá pozícia mu vyhovuje, či už z hľadiska vyhýbania sa povinnostiam platiť dane a odvody, alebo aj v dôsledku prebiehajúceho exekučného konania pre neplnenie si vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, a ktorá zároveň sťažuje, resp. úplne znemožňuje súdu zistiť jeho reálny príjem. Preto bez ohľadu na skutočne preukázané príjmy otca v predmetnom konaní (rovnako ako v konaniach vedených pod sp. zn. 6P/4/2020, 4Pc/17/2020), vzhľadom na jeho vek pri absencii iných trvalých obmedzení súd vychádzal z jeho celkových reálnych možností a schopností, t.j. z potencionálneho príjmu, ktorý by mohol dosahovať (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), keďže zdravotné problémy, pre ktoré došlo v letných mesiacoch k jeho hospitalizácii je možné pri dodržiavaní pokynov lekárov v spojení s vedením zdravého životného štýlu zastabilizovať a kontrolovať. V neposlednom rade právoplatnosťou rozhodnutia súdu o rozvode manželstva účastníkov konania otcovi maloletých detí (manželovi) zanikne vyživovacia povinnosť k manželke (určená v sume 25,- eur mesačne). Navyše otec, rovnako ako matka, okrem ďalšej vyživovacej povinnosti k vekovo staršiemu dieťaťu z predošlého vzťahu, a výdavkov na bývanie a ďalšie odôvodnené základné životné potreby, ako sú strava, hygiena, oblečenie, preukázateľne nemá žiadne ďalšie výdavky.

34. Záverom súd poznamenáva, že pri zmene pomerov účastníkov konania, zvlášť na strane oprávnených maloletých detí, ako aj výživou povinnej osoby, je účastník vždy oprávnený domáhať sa zmeny rozhodnutia súdu o výživnom.

35. Keďže rodičia nežiadali upraviť styk otca s maloletými deťmi, súd preto styk otca s maloletými deťmi neupravoval.

36. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

38. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správny súdom.

39. Nakoľko navrhovateľke bolo v konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a súd jej návrhu na rozvod manželstva vyhovel, povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania by mala vzniknúť druhému manželovi, vzhľadom na to, že od súdnych poplatkov nie je oslobodený. Súd s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 veta druhá zákona o súdnych poplatkoch zohľadňujúc celkové majetkové pomery manžela, ktorý návrh na začatie konania nepodal, a jeho dlhšiu hospitalizáciu, rozhodol tak, že tento nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania o rozvod manželstva (vo výške 66,- eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).